

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

เทวดานพเคราะห์ คือ เทวดาทั้ง ๙ องค์ ผู้ครองเรือนชะตาของมนุษย์ มีต้นกำเนิดมาจากตำราโหราศาสตร์ฮินดูที่นับถือพระสุริยเทพ (พระอาทิตย์) ซึ่งมีบริวารอีก ๘ องค์ รวมเป็น ๙ องค์ ประกอบด้วย

- ☀ พระสุริยเทพ (พระอาทิตย์)
- ☀ พระโสสมเทพ (พระจันทร์)
- ☀ พระมังคลเทพ พระอังคาร
- ☀ พระพุธ
- ☀ พระพฤหัสบดี
- ☀ พระศุกร์
- ☀ พระศนิ (พระเสาร์)
- ☀ พระราหู
- ☀ พระเกตุ

อันจะให้โทษหรือสร้างอุปสรรคให้กับมนุษย์มากกว่าจะให้คุณ ซึ่งอุปสรรคทั้ง ๙ องค์นี้ขึ้นอยู่กับเทพ ผู้เป็นใหญ่เหนืออุปสรรคทั้งหมดนั่นคือ **พระคเณศ** เหล่าเทวดานพเคราะห์นี้ ยังได้รับอิทธิพลจากอัญมณีทิพย์หรือเทพเจ้าประจำทิศทั้ง ๘ ได้แก่ พระอิสานทรงโค ประจำทิศตะวันออกเฉียงเหนือ พระอินทร์ทรงช้าง ประจำทิศตะวันออก พระอัคนีทรงแกะ ประจำทิศตะวันออกเฉียงใต้ พระยมทรงกระบือ ประจำทิศใต้ พระนิรฤติทรงสิงห์ ประจำทิศตะวันตกเฉียงใต้ พระวรุณทรงมาร ประจำทิศตะวันตก พระวายุทรงกวาง ประจำทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และท้าวภูเวงทรงแพะ ประจำทิศเหนือ

สำหรับในคติความเชื่อของไทย เทวดานพเคราะห์ นั้น มีกำเนิดมาจาก **พระอิศวร** เป็นเจ้าสร้างขึ้นมา ดังปรากฏในคัมภีร์เฉลิมไตรภพกับมหาทักษาปกรณ์ ทำให้ลักษณะที่ปรากฏจึงแตกต่างจากคติความเชื่อแบบฮินดู

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

คติความเชื่อเกี่ยวกับเทวดานพเคราะห์ในประเทศไทย

การกำเนิดและลักษณะของเทวดานพเคราะห์ในไทย มีกล่าวถึงพาหนะและอาวุธของแต่ละองค์ในคัมภีร์เฉลิมไตรภพ กับมหาทักษาปกรณ์ โดยกล่าวว่าหลังจากเกิดไฟบรรลัยกัลป์ล้างโลกแล้ว บรรดาพระเวทรวมตัวกันขึ้นมาเป็นพระอิศวร พระองค์ก็เริ่มสร้างโลกและสิ่งมีชีวิตขึ้นมาใหม่ จากนั้นทรงสร้างเทวดานพเคราะห์จากสิ่งต่างๆ เพื่อดูแลความเป็นไปในจักรราศี การเรียงลำดับเทวดานพเคราะห์จะไม่เป็นไปตามการเรียงวันในหนึ่งสัปดาห์ แต่จะเรียงลำดับตามผังทักษา ดังนี้ พระอาทิตย์ พระจันทร์ พระอังคาร พระพุธ พระเสาร์ พระพฤหัสบดี พระราหู พระศุกร์ และพระเกตุ

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

รวมภาพเทวดานพเคราะห์ ๙ องค์ จากหนังสือสมุดไทยของหอสมุดแห่งชาติ
หนังสือสมุดไทยดำ สมุดพระเทวารูป เลขที่ ๓๑

พระอาทิตย์แดงทรงราชสีห์เป็นภาทอง

พระจันทร์สีขาวทรงมโนไม้เป็นภาทอง

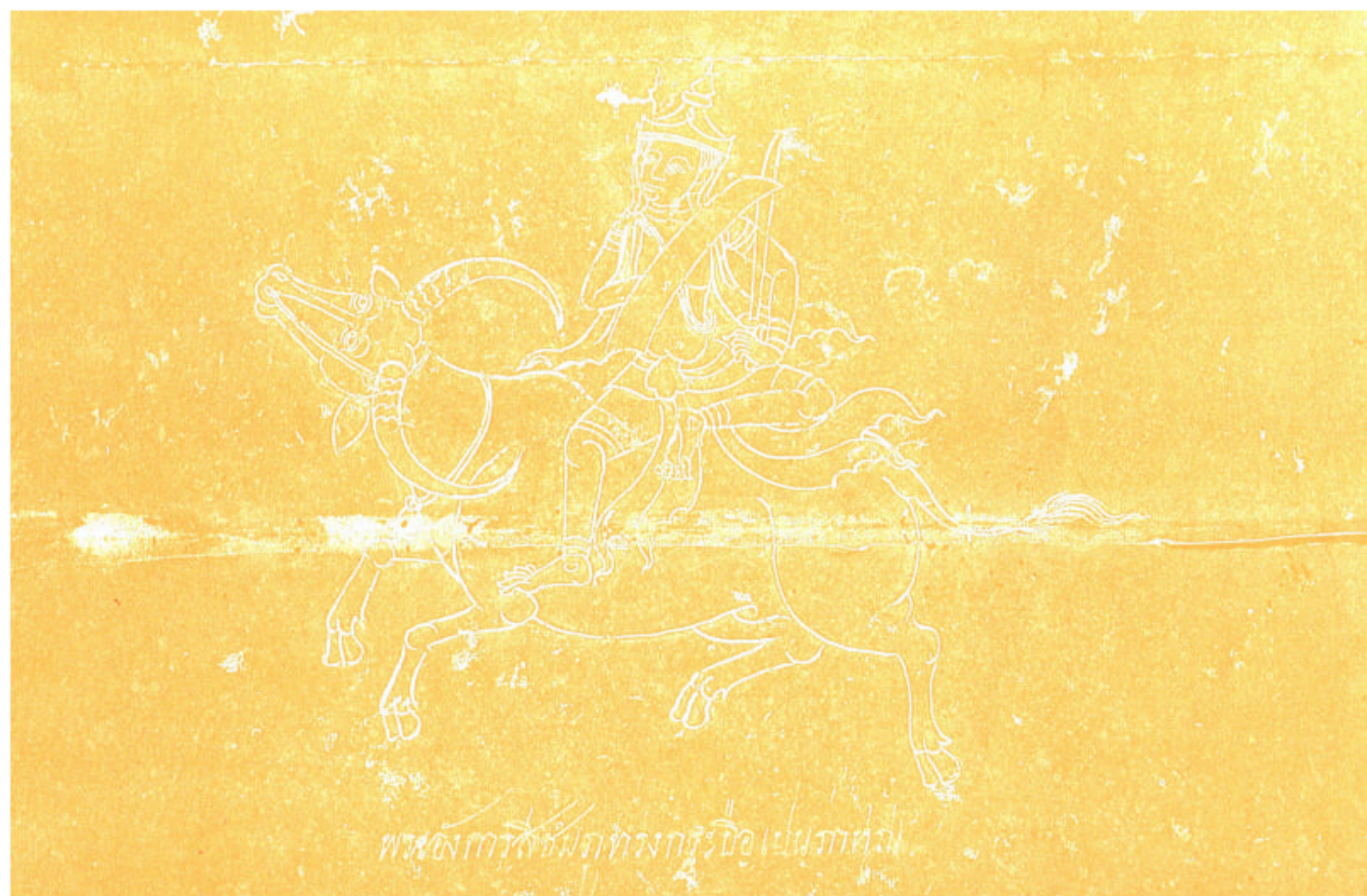

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

รวมภาพเทวดานพเคราะห์ ๙ องค์ จากหนังสือสมุดไทยของหอสมุดแห่งชาติ
หนังสือสมุดไทยดำ สมุดพระเทวารูป เลขที่ ๓๑

พระอังคารสี่ข้มพูทรงกระบือเป็นภาท่อน

พระพุธศรีเขียวทรงช้างเป็นภาท่อน

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

รวมภาพเทวดานพเคราะห์ ๙ องค์ จากหนังสือสมุดไทยของหอสมุดแห่งชาติ
หนังสือสมุดไทยดำ สมุดพระเทวารูป เลขที่ ๓๑

พระประหัตสีเมกทรงกวางเปนภาน์

พระสุกศรีเหลือบเหลื่องทรงโคเปนภาน์

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

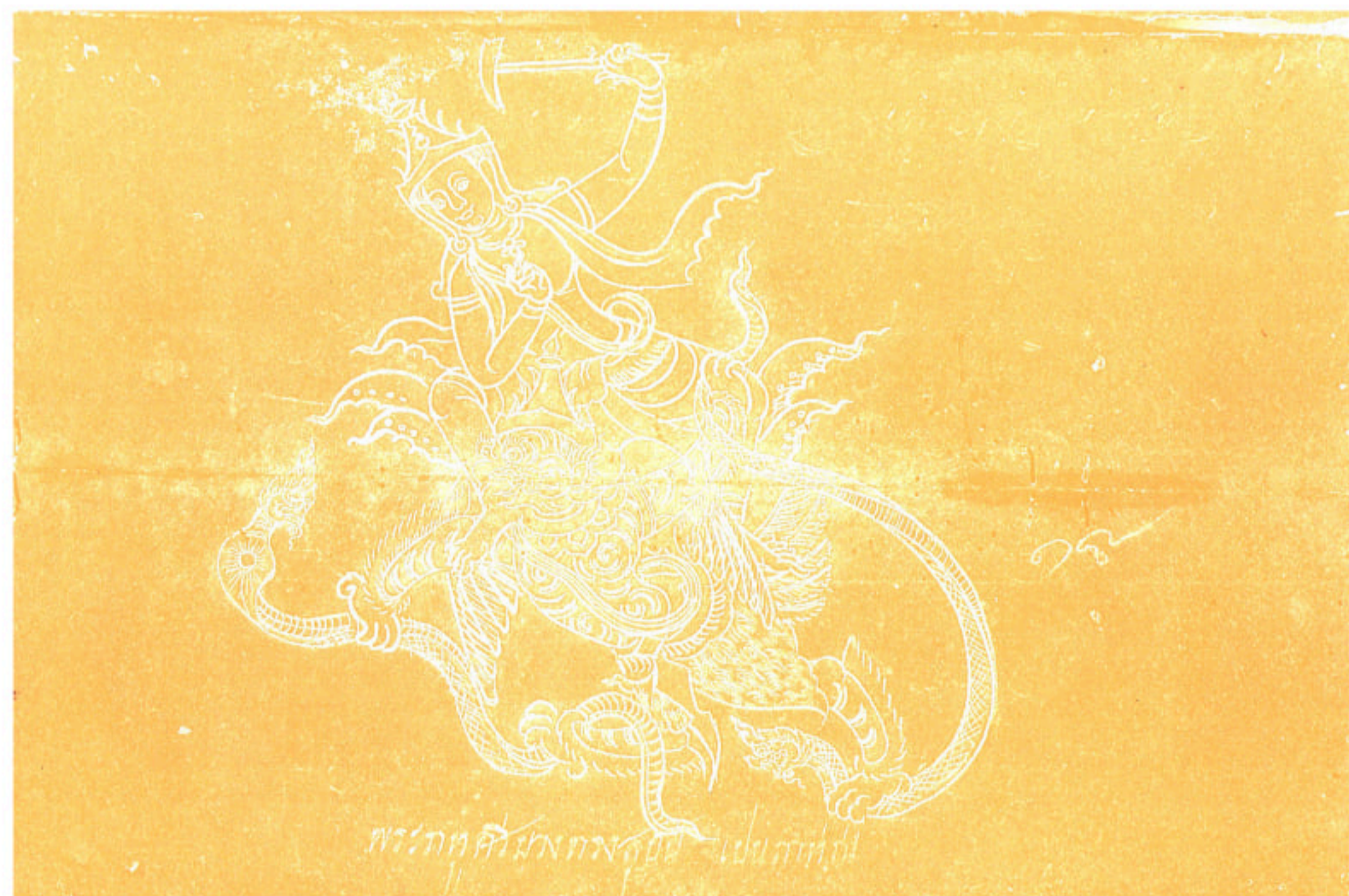
เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

รวมภาพเทวดานพเคราะห์ ๙ องค์ จากหนังสือสมุดไทยของหอสมุดแห่งชาติ
หนังสือสมุดไทยดำ สมุดพระเทวารูป เลขที่ ๓๑

พระเสาสีดำทรงพญากษัตริย์เป็นภาท่อน

พระราหูศรีมวงทรงสุบันเป็นภาท่อน

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

รวมภาพเทวดานพเคราะห์ ๙ องค์ จากหนังสือสมุดไทยของหอสมุดแห่งชาติ
หนังสือสมุดไทยดำ สมุดพระเทวารูป เลขที่ ๓๑

พระเกสรีทองทรงนาคาเป็นภาพหน้า

องค์ความรู้จากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

เทวดานพเคราะห์

IMAGES OF THE NINE PLANETS

ข้อมูลอ้างอิง

กรมศิลปากร หอสมุดแห่งชาติ. ตำราภาพเทวรูป และเทวดานพเคราะห์. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2535.

เลขหมู่ 294.5211 ศ528ต

กรมศิลปากร สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. เทวดานพเคราะห์ = Images of the nine planets. กรุงเทพฯ : สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2560.

เลขหมู่ 731.88 ศ528ท

ผู้เรียบเรียง นางอภิญญา นุชเผ่าพงษ์คล้าย บรรณารักษ์ชำนาญการ
หอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี เฉลิมพระเกียรติ

